

Φροντίζω το περιβάλλον
Οικολογική συνείδηση
Θάλα-SoS-α χωρίς πλαστικά

1^ο Εργαστήριο

Μοιράζομαι με την ομάδα αυτά που γνωρίζω

1^η δραστηριότητα

Σε κύκλο στην ολομέλεια, κάθε παιδί πετούσε ένα μπαλάκι σε ένα άλλο κι εκείνο έπρεπε να σκεφτεί και να πει μια λέξη σχετική με τη θάλασσα. Οι ιδέες ομολογουμένως πολλές, τις οποίες η νηπιαγωγός καταγράφει.

Στο τέλος του παιχνιδιού τα παιδιά ζωγραφίζουν αυτό που είπαν. Στο κέντρο του κύκλου τοποθετείται ένα μεγάλο μπλε πανί και τα παιδιά τοποθετούν τις ζωγραφιές τους δημιουργώντας ένα θαλάσσιο τοπίο.

Δραστηριότητα 2^η

Παρακολουθήσαμε ένα βίντεο από ένα ντοκιμαντέρ με τον κόσμο στον βυθό της θάλασσας και θαυμάσαμε την ομορφιά της.

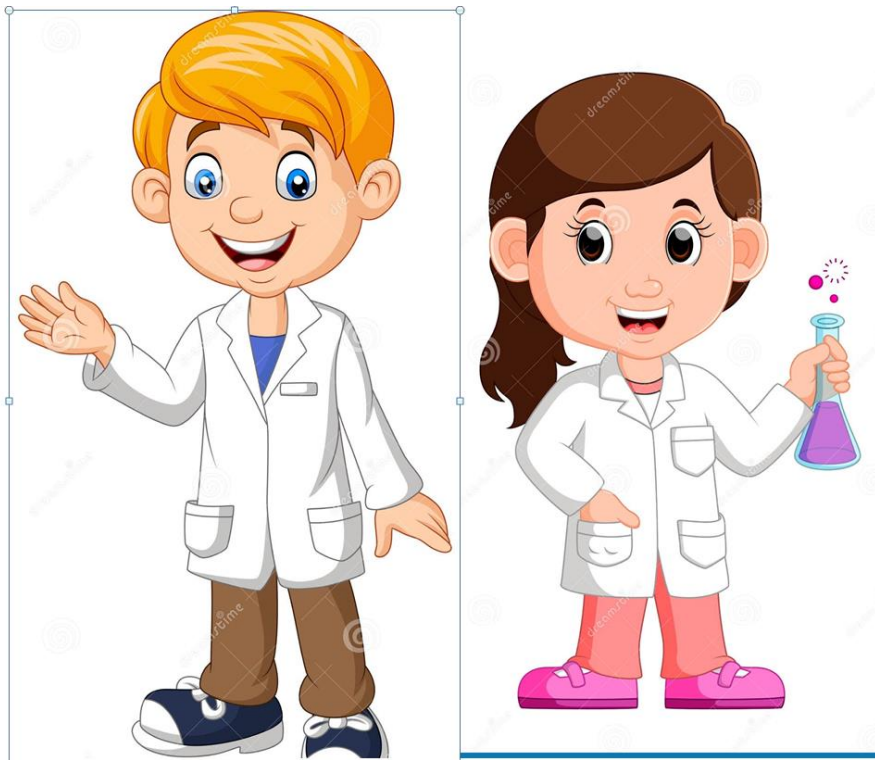
<https://www.youtube.com/watch?v=Y1OVkOVDUAc> Ο Κόσμος στον Βυθό της Θάλασσας

Είναι όμως πάντα αυτή η πραγματική εικόνα; Για να το ανακαλύψουμε αυτό, θα μας βοηθήσει οι επισκέπτες που ήρθαν σήμερα στην τάξη μας και ενθουσιαστήκαμε με την παρουσία τους! Αυτοί ήταν «ο Πητ και η Πατ, οι επιστήμονες των θαλασσών» και η «Λέτα, η χελώνα καρέτα καρέτα». οι οποίοι έφεραν μαζί τους φωτογραφίες από τα ταξίδια τους στη θάλασσα. Σ' αυτές απεικονίζονται πλαστικά απορρίμματα στη θάλασσα και στις ακτές. Έτσι, μέσα από συνομιλία με την όμορφη χελώνα, αυτή τους έθετε ερωτήσεις (π.χ. «Τι παρατηρείτε; Γιατί πιστεύετε ότι βρίσκονται αυτά τα αντικείμενα εκεί; Πώς μπορεί να βρέθηκαν εκεί; Πού βρίσκονταν πριν εμφανιστούν εδώ;» κ. α). Έτσι, επιδιώχθηκε μέσα από τον προβληματισμό, να εκφραστούν οι προϋπάρχουσες γνώσεις, εμπειρίες και αντιλήψεις των παιδιών σχετικά με τη μόλυνση των θαλασσών.

Τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες, και δημιουργούν την ιστορία των πλαστικών αντικειμένων που παρατήρησαν, π.χ. πού ήταν πριν, πώς βρέθηκαν εκεί, κ.ά. Την αναπαριστάνουν με ένα μικρό δρώμενο.

«Δυο φίλες ταξιδεύουν με το καράβι, τρώνε το σνακ τους και πετάνε τη συσκευασία στη θάλασσα»

Ο Πητ και η Πατ

Συνεχίσαμε την κουβέντα μας με τη χελώνα εκφράζοντας σ' αυτήν τη γνώμη μας κι ανταλλάσοντας τις απόψεις μας για το αν θεωρούμε καλό ή κακό που η θάλασσα και οι ακτές έχουν πλαστικά απορρίμματα, αιτιολογώντας την απάντησή μας, που καταγραφόταν σε ψηφιακό μαγνητόφωνο. **(Ενδεικτικά:** « Δεν είναι σωστό να πετάμε σκουπίδια μέσα στη θάλασσα ούτε στην αμμουδιά. Κινδυνεύει η χελώνα καρέτα καρέτα και δεν μπορούμε να κολυμπήσουμε», «Δεν πίνουμε τον καφέ μας στην ακρογιαλιά γιατί μπορεί να τον πάρει το κύμα και να μπει το καλαμάκι στη μύτη της καρέτα –καρέτα».

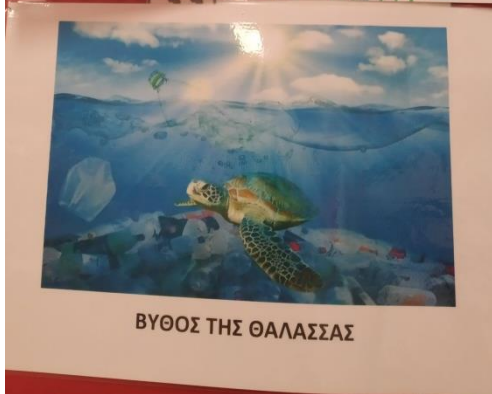
Συγκρίνοντας σε μία από τις φωτογραφίες, μια καθαρή με μία βρώμικη παραλία, εκφράσαμε τις ιδέες μας για το πώς θα έπρεπε να είναι κατά τη γνώμη μας η εικόνα για τρεις άλλες φωτογραφίες, όπως τη φανταζόμαστε ιδανικά στο μυαλό μας.

Χωριστήκαμε σε τρεις ομάδες κι αναλάβαμε να το αποτυπώσουμε εικαστικά, ώστε να συνθέσουμε τις ιδέες μας. Έτσι, ζωγραφίσαμε την εικόνα στην ακτή, στην επιφάνεια της θάλασσας και στο βυθό της, η κάθε ομάδα αντίστοιχα. Στις ζωγραφιές μας επικρατούσε η καθαριότητα και η ανεμελιά, χαμογελαστές φατσούλες και πολλή χαρά σε ανθρώπους και ζώα.

Συγκεντρωθήκαμε στην ολομέλεια, όπου οι ομάδες παρουσίασαν τις δικές τους εικόνες όπως δηλαδή θα ήθελαν να είναι οι θάλασσες και οι ακτές της και εκφράσαμε τα συμπεράσματά μας.

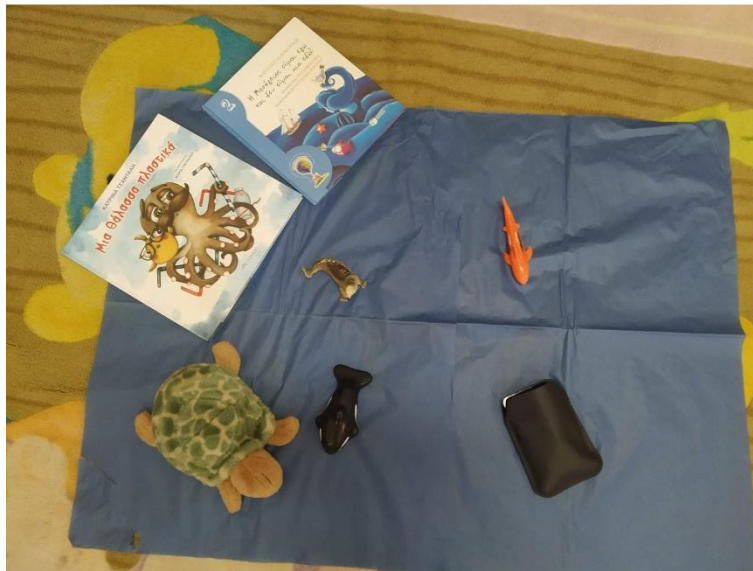

2^ο εργαστήριο

Ανησυχία στον βυθό... ερευνούμε, καταγράφουμε, βγάζουμε συμπεράσματα

Ξεκινώντας το δεύτερο εργαστήριό μας με τίτλο «Ανησυχία στον βυθό... ερευνούμε, καταγράφουμε, βγάζουμε συμπεράσματα», η Λέτα, η χελώνα καρέτα καρέτα έφερε μαζί της κάποιους φίλους της από τη θάλασσα (πλαστικά ζωάκια της θάλασσας), οι οποίοι όμως ήταν ανήσυχοι και θλιμμένοι, καθώς μας εξήγησαν ότι έχασαν εδώ και πολύ καιρό πολλούς φίλους τους. Παρατηρήσαμε ότι κουβαλούσαν μαζί τους έναν σκληρο δίσκο (με υλικό προς μελέτη και προβληματισμό για τα παιδιά, σχετικά με τους κινδύνους που αντιμετωπίζει το θαλάσσιο περιβάλλον) και δυο βιβλία.

Πριν όμως τα δούμε, μας είπαν ότι δε θα πιστεύουμε στα μάτια μας κι ότι θέλουν να μαντέψουμε εμείς και να πούμε το κακό που μπορεί να προκαλούν οι άνθρωποι στη θαλάσσια ζωή με τη συμπεριφορά τους, κάνοντάς μας την ερώτηση «Τι μπορεί να συμβεί σε όλους εμάς, στα ζώα της θάλασσας, όταν υπάρχουν πλαστικά απορρίμματα;».

Τα παιδιά έδωσαν τις δικές τους απαντήσεις τις οποίες η νηπιαγωγός κατέγραφε.

Επιδιώκοντας να μελετήσουμε το ψηφιακό υλικό που έφεραν στην τάξη μας, αρχικά είδαμε μια παρουσίαση, περιγράφοντας τους τρόπους και τους λόγους που τα απορρίμματα έχουν επιπτώσεις στη θαλάσσια ζωή.

Έπειτα, παρακολουθήσαμε κάποια βίντεο που μας έφεραν οι φίλοι της Λέτας,

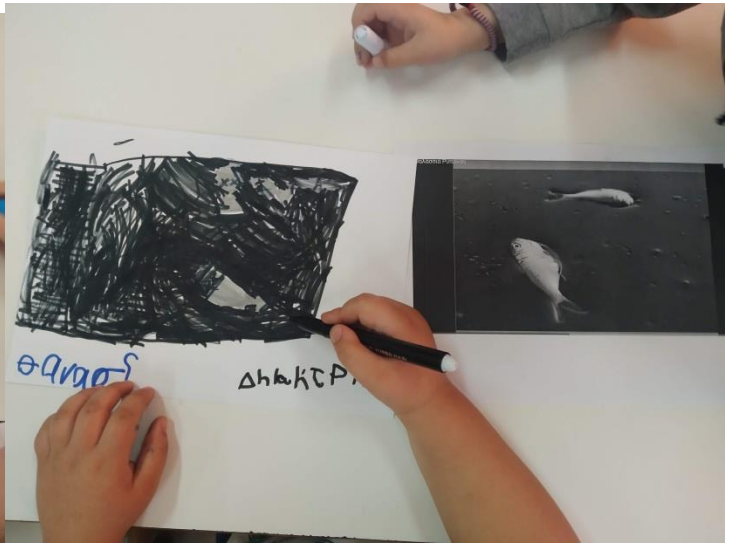
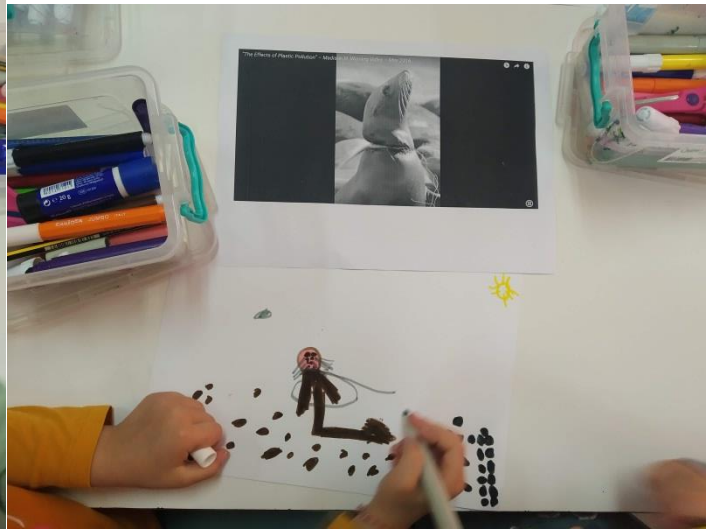
<https://www.youtube.com/watch?v=FbKv9E2Djso>

<https://www.youtube.com/watch?v=BFuBJjrQfQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=ryYrICWzp0w>

με τα οποία προβληματιστήκαμε και συνειδητοποιήσαμε τη σοβαρότητα της κατάστασης.

Επιστρέφοντας για δεύτερη φορά στα βίντεο που είχαμε παρακολουθήσει δώσαμε έμφαση μόνο στα σημεία που φαίνεται τι συμβαίνει στα ζώα της θάλασσας, όταν υπάρχουν πλαστικά σκουπίδια. Τα παιδιά έλεγαν στην κυρία «στοπ» στα σημεία που τους έκαναν μεγαλύτερη εντύπωση δημιουργώντας παράλληλα στιγμιότυπα οθόνης. Οι φωτογραφίες εκτυπώθηκαν, σχηματίστηκαν πέντε ομάδες ζώων θάλασσας – παιδιών και προσπαθήσαμε να αποτυπώσουμε εικαστικά τις επιπτώσεις των πλαστικών αντικειμένων, στην υγεία και τη ζωή του εκάστοτε ζώου. Συγκεντρωθήκαμε στην ολομέλεια, όπου παρέα με τη Λέτα και τους φίλους της, εκφράσαμε τα συμπεράσματά μας.

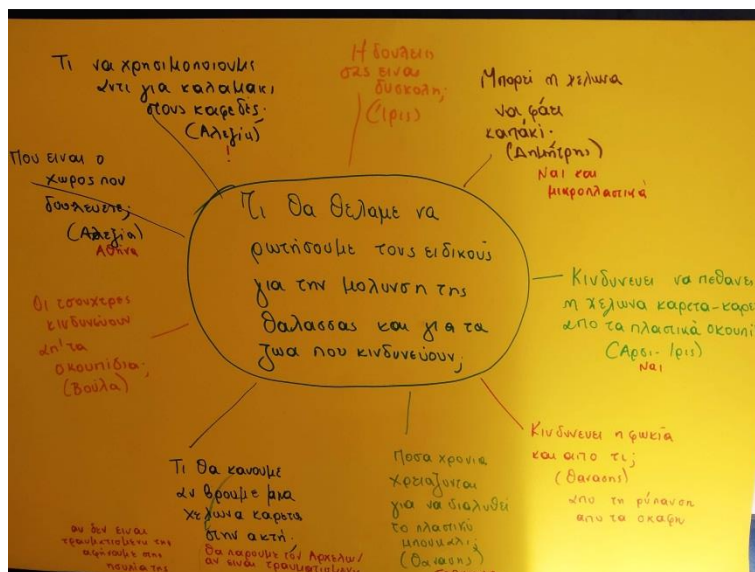
3ο εργαστήριο

Μαθαίνουμε από τους/τις ειδικούς

1^η δραστηριότητα

Η Λέτα χελώνα καρέτα καρέτα, πολύτιμη βοηθός μας αυτές τις ημέρες, μας πρότεινε να αναζητήσουμε κάποιους ειδικούς επιστήμονες σ' αυτή μας την έρευνα. Τι θα θέλαμε όμως να τους ρωτήσουμε αν τους

παίρναμε συνέντευξη; Στην ολομέλεια, τα παιδιά έθεσαν τις ερωτήσεις που θα τους έκαναν, οι οποίες καταγράφηκαν από την νηπιαγωγό σε ένα ιστόγραμμα.

Ξεκινήσαμε ν' αναζητούμε στο διαδίκτυο πληροφορίες και απαντήσεις στα ερωτήματά μας, μέσα από συνεντεύξεις, εκπαιδευτικά βίντεο και animation, με παράλληλες παύσεις και ανάλυση. Κάθε φορά που παίρναμε απάντηση σε κάποιο ερώτημά μας και καταλήγαμε σε συμπεράσματα, τα καταγράφαμε σε έναν εννοιολογικό χάρτη, που θα εμπλουτίσουμε περισσότερο τις επόμενες ημέρες, συλλέγοντας νέα δεδομένα κι επιδιώκοντας να απαντηθούν τα ερωτήματά μας.

Σχετικά βίντεο:

<https://www.youtube.com/watch?v=vCufxP4OXgl> Πού πηγαίνουν τα πλαστικά που ρίχνουμε στη θάλασσα;

<https://www.youtube.com/watch?v=-ltN7wUa31g> Πλαστικές Σακούλες και οι Επιπτώσεις τους στο Θαλάσσιο Περιβάλλον

<https://www.youtube.com/watch?v=bDGXVx7sf3g> Το ταξίδι του πλαστικού

<https://www.youtube.com/watch?v=y8e6VClj4p8> "Infographics" Κατερίνα Αλιβιζάτου

https://www.youtube.com/watch?v=xy7eZNa0_eA Το μέλλον με πλαστικά | Greenpeace

2^η δραστηριότητα

Τα παιδιά χωριστήκαν σε τρεις ομάδες, για τρία από τα συμπεράσματα που έβγαλαν δημιούργησαν αφίσες μας καταλήγοντας σε έναν τίτλο. Στη συνέχεια, η κάθε ομάδα παρουσίασε στην ολομέλεια την αφίσα της.

4ο Εργαστήριο

Οι επιπτώσεις της μόλυνσης από πετρέλαιο και μικροπλαστικά στον πλανήτη

1η Δραστηριότητα

Θυμηθήκαμε το βίντεο που είχαμε δει σε προηγούμενο εργαστήριο <https://www.youtube.com/watch?v=bDGXVx7sf3g> «το ταξίδι του πλαστικού» και αναφερθήκαμε στα μικροπλαστικά. Είδαμε και τα παρακάτω βίντεο:

<https://www.youtube.com/watch?v=cal7rodD7zg> Τι είναι τα μικροπλαστικά

https://www.youtube.com/watch?v=gTr_rxnMP-o&t=113s What is microplastic?

Στη συνέχεια επιδιώξαμε να εμβαθύνουμε και να το κατανοήσουμε βιωματικά, μέσα από ένα πείραμα. Κάναμε προσομοίωση της θάλασσας, γεμίζοντας αρχικά ένα πλαστικό παιχνιδόκουτο με νερό, κοχύλια, πετραδάκια, φιγούρες ζώων της θάλασσας. Ρίξαμε μπλε τέμπερα για τη θάλασσα και ταράξαμε την ηρεμία του βυθού, ρίχνοντας πλαστικά σκουπίδια. Προσθέσαμε λάδι για να προσομοιάζει σε πετρέλαιο. Το ανακατέψαμε και παρατηρήσαμε πως το λάδι δε διαλύεται στο νερό κι έχει δημιουργήσει κηλίδες.

Θα καταφέρουμε να τα μαζέψουμε και να αφαιρέσουμε και το πετρέλαιο; Απαντώντας θετικά, ξεκινήσαμε να καθαρίζουμε τη θάλασσα από τα πλαστικά, χρησιμοποιώντας διάφορα αντικείμενα (τρυπητές κουτάλες, σουρωτήρι, κουταλάκια). Τα καταφέραμε αρχικά κι ενθουσιαστήκαμε, αλλά παρατηρήσαμε ότι το λάδι – πετρέλαιο ήταν κολλημένο πάνω τους.

Πώς θα αφαιρέσουμε το πετρέλαιο από τη θάλασσα; Πήραμε από ένα φτερό και το βουτήξαμε μέσα, διαπιστώνοντας ότι όσο ακουμπούσαμε το λάδι με το φτερό, αυτό εξαπλωνόταν περισσότερο και όση ποσότητα κολλούσε στο φτερό, δεν έβγαινε με τίποτα. Δοκιμάσαμε με βαμβάκι, κολλούσε λίγο λάδι αλλά δεν ήταν εφικτό να το αφαιρέσουμε όλο.

Και με τα μικροπλαστικά τι γίνεται;

Υπάρχει τρόπος να τα αφαιρέσουμε, μετά από τόσα χρόνια που πέρασαν και τα πλαστικά σκουπίδια πήραν αυτή τη μορφή; Για να το διαπιστώσουμε, ρίξαμε μέσα στη θάλασσα καφέ και χοντρή σκόνη γκλίτερ σε διάφορα χρώματα, προσπαθώντας ανάλογα με το χρώμα να μαντέψουμε την πλαστική συσκευασία που ήταν τόσα πολλά χρόνια πριν.. Κάναμε δοκιμές με διάφορα υλικά, όπως σουρωτήρι, κουτάλες και κουταλάκια, σφουγγάρια, βαμβάκι, προβλέποντας ότι στο τέλος θα καθαριστεί.

Διαπιστώνοντας όμως μετά λύπης μας ότι η προσπάθειά μας απέδωσε ελάχιστα, συγκριτικά με τη μόλυνση που έχει απομείνει, σκεφτήκαμε να τα ξεπλύνουμε με καθαρό νερό. Τότε απογοητευτήκαμε, καθώς τα ζωάκια μας κολλούσαν κι είχαν πάνω τους πετρελαιοκηλίδες και το μεγαλύτερο μέρος των μικροπλαστικών είχε μείνει κι αυτό πάνω τους.

Καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι δεν μπορεί με τίποτα να γίνει ο βυθός όπως ήταν πριν. Αναλογιστήκαμε πόσο μεγάλο κακό συμβαίνει στη θαλάσσια ζωή και πόσο ανεπανόρθωτη είναι η ζημιά που προκαλείται στα ζώα της θάλασσας. Παρακολουθήσαμε και εξηγήσαμε ολιγόλεπτα βίντεο, μέσω των οποίων αντλήσαμε χρήσιμες πληροφορίες και μάθαμε και από ειδικούς για την έννοια και τον κύκλο των μικροπλαστικών, τη μόλυνση που προκαλούν στη θαλάσσια ζωή και, εντέλει, τις επιπτώσεις στη δική μας υγεία.

https://www.youtube.com/watch?v=B_RBPAhx06w&t=70s The Story of Microplastic

<https://www.youtube.com/watch?v=49OJoTsZY00> Microplastics explained

<https://www.youtube.com/watch?v=ZHCgA-n5wRw> Are Microplastics in Our Water Becoming a Macroproblem? | National Geographic

2^η Δραστηριότητα

Διαβάσαμε το παραμύθι «Η Κοραλία το ψάρι που έγινε 100 χρονών», συζητάμε για την αλλαγή στο βυθό της θάλασσας και ζωγραφίζουμε.

«Η Κοραλία ζει σε έναν ύφαλο που είναι γεμάτος ζωή και χρώματα!

Καθώς μεγαλώνει βλέπει τον κόσμο σιγά σιγά να αλλάζει.

Παράξενα αντικείμενα εμφανίζονται στον ύφαλο και τα λαμπερά του χρώματα αρχίζουν να ξεθωριάζουν. Ώσπου μια μέρα η Κοραλία συνειδητοποιεί ότι έχει απομείνει μόνη της...»

5ο Εργαστήριο

Για ένα πλαστικό καλαμάκι-Αναζητούμε και προτείνουμε λύσεις

1η Δραστηριότητα

Τα παιδιά ενημερώνονται από την /τον εκπαιδευτικό ότι οι τρεις ήρωες τους έχουν στείλει κάποια φυλλάδια για να δουν και έναν σύνδεσμο μιας ιστοσελίδας, που έχει κάποιες ιδέες για την αντικατάσταση των πλαστικών μιας χρήσης. Τα παιδιά κάνουν υποθέσεις τι θα μπορούσαν να γράφουν τα φυλλάδια ή ποιο είναι το περιεχόμενο της ιστοσελίδας.

Σ' αυτό μας βοήθησαν και κάποια αντικείμενα που επεξεργαστήκαμε στον κύκλο (καλαμάκια, σακούλες, τσάντες, μπουκάλια). Αφού αναγνωρίζαμε ή μαθαίναμε τα υλικά, κάναμε υποθέσεις για το ποιο θα μπορούσε να αντικαταστήσει ποιο, όπως π.χ. το καλαμάκι μιας χρήσης να αντικατασταθεί από το χάρτινο, το μεταλλικό ή το βιοδιασπώμενο. Τα ταξινομήσαμε σε δύο ομάδες, των προτεινόμενων και των μη προτεινόμενων.

Παρακολουθήσαμε και σχολιάσαμε κάποια ολιγόλεπτα βίντεο, τα οποία μας έδειχναν το πρόβλημα και μας παρακινούσαν με προτάσεις και λύσεις αντικατάστασης των πλαστικών μιας χρήσης με άλλα υλικά και ενδεδειγμένους τρόπους συμπεριφοράς, για την αλλαγή της στάσης μας απέναντι στο πλαστικό και τη μείωση των πλαστικών απορριμμάτων μιας χρήσης.

<https://www.youtube.com/watch?v=sSy576ZcQJo> Καθημερινότητα χωρίς πλαστικό μίας χρήσης

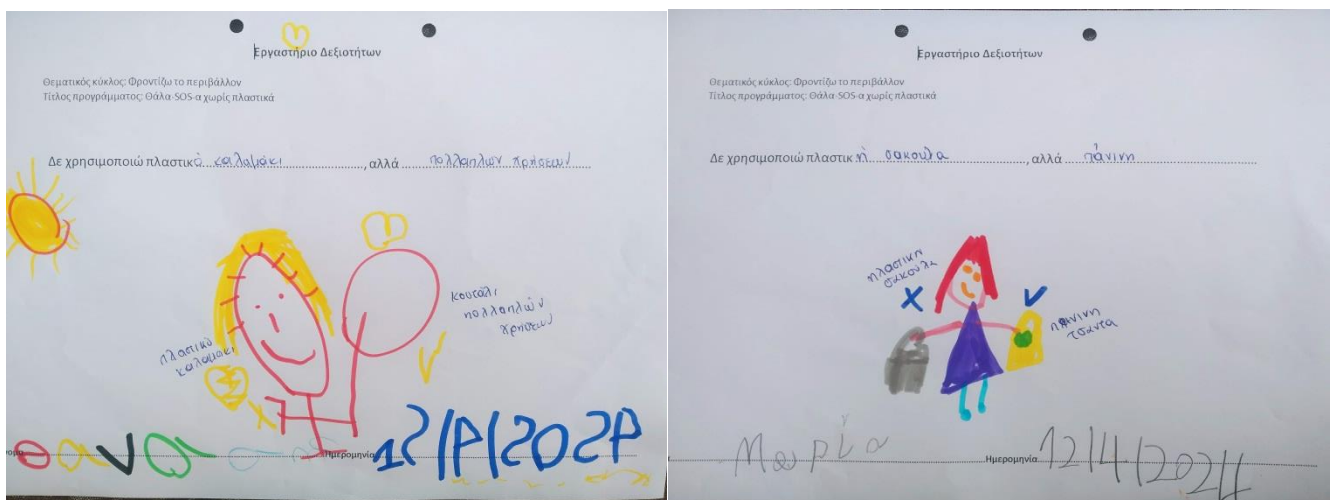
<https://www.youtube.com/watch?v=mUHkosRALuI> Πλαστικά μίας χρήσης κάποτε ήταν βολικά, πλέον έγιναν βαρίδι.

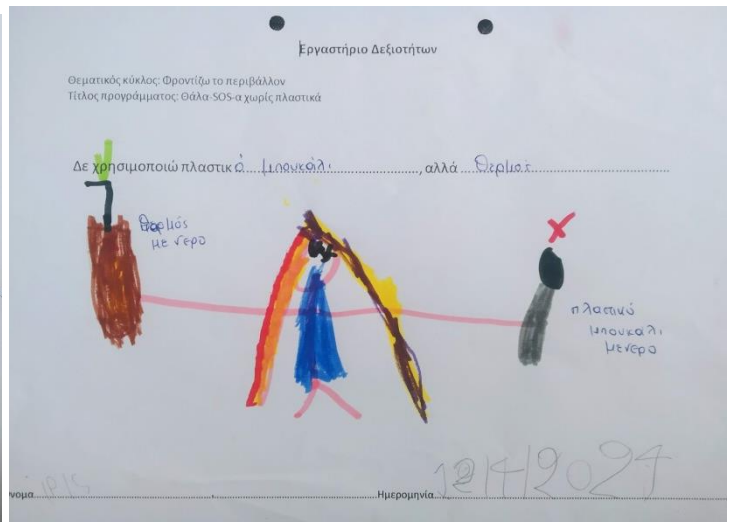
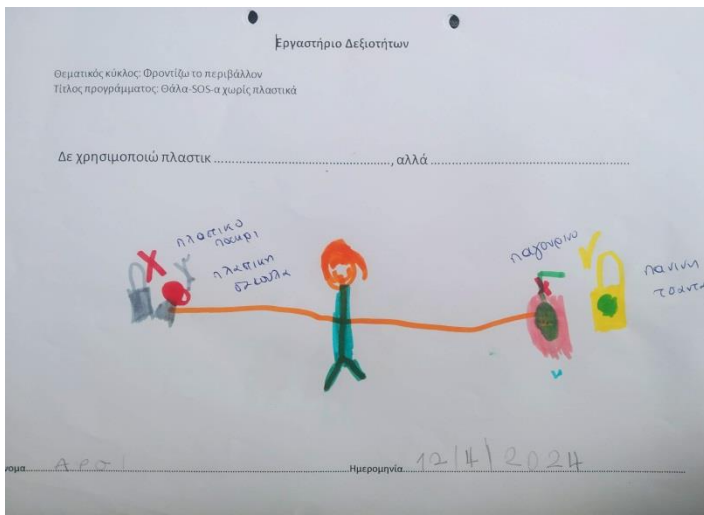
https://www.youtube.com/watch?v=dIHKBEC_yvU Εσύ πόσες πλαστικές σακούλες χρησιμοποιείς;

<https://www.youtube.com/watch?v=-ezrY7vqt9g> Καιρός να αλλάξουμε τη στάση μας απέναντι στο πλαστικό, όχι τις συνήθειές μας!

2^η Δραστηριότητα

Αποφασίσαμε να δημιουργήσουμε ατομικά τις δικές μας προτάσεις και λύσεις γι' αντικείμενα που χρησιμοποιούμε στην καθημερινότητά μας. Έτσι, ο καθένας μας έφτιαξε τον εαυτό του που στο ένα χέρι κρατάει ένα πλαστικό αντικείμενο μιας χρήσης και στο άλλο αυτό που προτείνει ότι πρέπει να χρησιμοποιούμε σε αντικατάσταση του πρώτου, που προορίζεται όμως για την ίδια χρήση.

6^ο Εργαστήριο

Εγώ μπορώ - Δημιουργούμε περιβαλλοντικά μηνύματα

1^η Δραστηριότητα

Οι τρεις ήρωες με μήνυμά τους ζητούν από τα παιδιά να δημιουργήσουν μια αφίσα, για να μάθουν όλοι οι άνθρωποι τις επιπτώσεις που προκαλούν στη θαλάσσια ζωή τα πλαστικά απορρίμματα και τι μπορούμε να κάνουμε για να μη συμβαίνει αυτό. Τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες συζητούν και αποφασίζουν τι θα εισάγουν στην αφίσα, π.χ. εικόνες, γραπτά μηνύματα. Στην ολομέλεια ανταλλάσσουν απόψεις για την τελική μορφή της αφίσας.

2^η Δραστηριότητα

Τα παιδιά χωρίζονται σε τρεις ομάδες: Η μια ομάδα αναλαμβάνει να γράψει τα μηνύματα στην αφίσα, η δεύτερη να ζωγραφίσει τα ζώα της θάλασσας και η Τρίτη να συνθέσει την αφίσα.

7^ο Εργαστήριο

Όλοι μπορούμε - Δρούμε ομαδικά, παρεμβαίνουμε θετικά

1^η Δραστηριότητα

Με μήνυμά της η Λέτα καρέτα καρέτα ενημερώνει τα παιδιά ότι μαζί με τη φίλη τη φώκια Μονάχους μονάχους, συνεργάζονται με εθελοντικές ομάδες ανθρώπων που βοηθούν να είναι οι ακτές καθαρές από πλαστικά απορρίμματα ή και άλλα μέρη από τα πλαστικά μιας χρήσης, διότι όπως ήδη γνωρίζουν, ο άνεμος πιθανόν να φέρει τα πλαστικά αυτά στις ακτές. Τους ζητάει να γίνουν και εκείνα εθελοντές και τους εξηγεί ότι μπορούν να συνεργαστούν με διάφορους φορείς για να τους βοηθήσουν, π.χ. με το Δήμο της περιοχής τους. Αναπτύσσεται συζήτηση με τα παιδιά για την υλοποίηση της δράσης και σε ένα ημερολόγιο ορίζουν την πιθανή ημερομηνία. Στον ενδιάμεσο χρόνο η νηπιαγωγός συντονίζει τη δράση μαζί με την εκπαιδευτικό της β Τάξης του Δημοτικού σχολείου και τον πρόεδρο της τοπικής κοινότητας.

2^η Δραστηριότητα

Στις 5 Ιουνίου, ημέρα περιβάλλοντος πραγματοποιήσαμε με επιτυχία την εθελοντική δράση καθαρισμού της παραλίας των Καλών Νερών σε συνεργασία με το Δημοτικό σχολείο με το οποίο συστεγαζόμαστε, το Δήμο Νοτίου Πηλίου και την HELMEPA. Στη δράση συμμετείχαν και γονείς των μαθητών.

Η πινακίδα με τα περιβαλλοντικά μας μηνύματα

Νεράκι και αναψυκτικό ΕΨΑ (χορηγεία) να ξεδιψάσουμε